

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XVIII. Soluitur argumentum ex Patrum testimoniis petitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

CAPVT XVIII.

*Soluitur argumentum ex Patrum testimoniis
petitum.*

NON VM argumentum ex Patribus. ac PRIMO pro-
ferunt CHRYSOSTOMVM hom. 17. in epist. ad Heb.
sic dicentem de Christo : *Quid dicis, inquit, nisi
intrauerit in cælum, non apparebit Deo, qui vbiq;
est & omnia replet?* RESPONDEO, in verbis sequentibus
esse solutionē. Intueris, inquit, quia carnis sunt hæc omnia?
quibus verbis Chrysostomus docet, Christum qui, vt Deus,
vbiq; est, tamen secundum carnem debuisse intrare in cœ-
lum, vt appareat vultui Dei pro nobis, quia secundum car-
nem non erat in cœlo antequam ascenderet.

SECUNDO proferunt CYRILLVM epist. 1. ad Successum: *Dei, vt dixi, inquit, proprium corpus existens omnia humana
transcendit.* Item libro 12. in Ioan. cap. 32. explicans de ve-
stibus Christi in quatuor partes diuisis, & tunica indiuisa
manente dicit, hoc significare, Christi carnem impartibili-
ter communicari omnibus hominibus, qui sunt in quatuor
mundi partibus: *In singulos, inquit, partibiliter transiens &
vigenitus, & animas & corpora eorum per carnem suam san-
ctificans, impartibiliter atq; integre in omnibus est, cum vnus
vbiq; sit nullo modo diuisus. quod idem ferè isdem verbis ha-
bet Theophylactus in cap. 19. Ioan.*

RESPONDEO, in primo testimonio tantum asserit CYRIL-
LVS corpus Dominicum transcendere dignitate omnia hu-
mana, sed non inde sequitur esse vbiq;. Sed quoniam BREN-
TIVS literis maiusculis hæc verba Cyrilli imprimi curauit,
tanquam si argumentum insolubile illis paucis verbis conti-
neretur, oportet accuratius respondere.

Igitur ex duobus colligitur, quomodo intelligat Cyril-
lus Christi corpus omnia humana transcendisse. PRIMO
ex præcedentibus; nam CYRILLVS deducit hanc suam sen-
tentiam ex verbis illis Pauli 2. Corinth. 5. *Et si nouimus
Christum secundum carnem, sed nunc iam non nouimus.* Vbi
Paulus voluit dicere, Christum nunc non habere carnem
passibilem, & fami, siti, iniuriæ, morti obnoxiam, sicut dicit
1. Cor. 15.

1. Cor. 15.

1. Cor. 15. *Caro & sanguis regnum Dei non possidebunt.* Et
 Hebr. 5. *Qui in diebus carnis sua preces & obsecrationes, etc.*
 Nam alioqui idem Paulus 1. Tim. 2. dicit, Christum etiam
 nunc esse hominē. & 1. Cor. 15. prolixè ostendit, Christi cor-
 pus verè resurrexisse. Hoc ergo etiam vult Cyrillus, Christi
 corpus iam transcendisse omnia humana, id est, omnes huma-
nas passiones. SECUNDO, patet ex sequentibus, nam explicans
 Cyrillus ipse, quid sit omnia humana transcendisse, dicit esse
factū incorruptibile, & viuificū, & gloria ineffabili illustra-
tum, non autē addit esse factum immensum, & ubiq; existens.

Quod autem attinet ad alterum testimonium, Cyrillus
 & Theophylactus disputant eo loco de Eucharistia, ut patet
 ex sequentibus, ubi ponunt typum agni Paschalis, quocirca
 non voluerunt significare, Christi carnem esse absolute ubi-
 que, sed ubique ubi sunt qui communicant. Potest enim fieri
 ut simul in omnibus mundi partibus distribuatur commu-
 nio. Quid autem intersit inter hanc Ubiquitatem, & eam,
 quam ponunt hæretici, supra ostendimus in secundo nostro
 argumento, nimirum, esse Christum ubique, ubicunq; sunt
hostiæ consecratæ, non est esse absolute ubique, nec in infi-
nitis locis simul, nec postulat immensitatem: esse autem ubi-
que, ubicunq; est Verbum, est esse absolute ubique, & esse,
vel esse posse in infinitis locis simul, & planè immensitatem
 diuinam requirit.

TERTIO, proferunt AMBROSIVM lib. 7. in Luc. cap. 4. in
 illud; *Si quid supererogaueris.* Luc. 10. *Quando, inquit, reuer-*
teris Domine nisi in die iudicij? nam licet & ubiq; sis semper, &
stans in medio nostrum, non cernaris à nobis, erit tamen tem-
pus quo vniuersa caro aspiciat te reuertentem. Hæc ibi ubi
 videtur dicere, Christum secundum eam formam esse ubiq;
 inuisibiliter, secundum quam videbitur ab omnibus in die
 iudicij, illa autem forma humana est. RESPONDEO,
idem Christum reuersurum in forma humana, qui est ubique
in forma Dei, & eundem videri & nō videri ratione diuina
 naturarum, siue formarum.

QUARTO, proferunt HIERONYMVM in libro contra
 Vigilantium, ubi dicit, agnum Dei, id est, Christum esse ubi-
 que. Item in epistola 148. ad Marcellam, ubi proponēti Mar-
 cellæ quæstionem de Christo, an post resurrectionem illis
 XL. die-

XL. diebus alicubi tantum fuerit, id est, in terra, an verò la-
 tenter aliquoties ascenderit in cœlum, & descenderit de cœ-
 lo, respondit, non fuisse opus Dei Filio sapius ascendere, ac
 descendere, cum semper ubiq; sit. qua responsione aut Hie-
 ronymus docuit, Christi corpus semper esse ubique, aut cer-
 tē insignis impostor fuit. nam de corpore interrogatus fue-
 rat, non de diuinitate.

Respondeo ad PRIMVM locum, ibidem haberi solutio-
 nem. Proinde miram esse Brentij impudentiā, qui eiusmodi
 loca propterea solum proponit, ut fallat incautos. Hæc e-
 nim sunt verba S. Hieronymi: *Si agnus, inquit, & ubiq; est, &
 sancti & ubiq; esse credendi sunt.* Hæc ille. At certum est San-
 ctos non esse ubiq; simul, sed successiuè, id est, posse migrare
 ad quæ loca voluerint. Cur ergo non eodem modo intelli-
 gamus agnum esse ubique, hoc est, posse continuò adesse, v-
 bicunque voluerit?

Ad SECUNDVM dico, Hieronymum, cum ait Filium Dei
 esse ubique, loqui de sola Deitate, id quod verba eius testan-
 tur: *Stultum, inquit, est illius potentiā & unius corpusculi par-
 uitate finiri, quem nō capit cœlum: & tamen qui & ubiq; erat,
 etiam in Filio hominis totus erat. Diuina quippe natura, &
 Dei sermo in partes secari non potest, nec locis diuidi: sed,
 cum & ubiq; sit, totus & ubiq; est.* Vbi vides Hieronymum asserere
 non finiri diuinam potentiam paruitate vnus corpusculi
 Christi, & proinde latius patere Deitatem quàm carnē Chri-
 sti. Item vides Hieronymum dicere, Dei naturam, & sermo-
 nem Dei, id est, Filium, ut Deum, esse ubique, & simul totum
 in homine Christo, quia indiuisibilis est Deitas, licet omnia
 repleat.

At, inquiunt, Marcella non petierat de Deitate, sed de
 humanitate, nec ignorare poterat illa Deitatem esse ubique.
 RESPONDEO, Marcellam proposuisse quæstionem de Do-
 mino, & quia Dominus duas habet naturas, Hieronymus
 rectè respondit, Dominum secundum vnā naturam sem-
 per ubique fuisse. Nec est incredibile Marcellam, aut eum
 cuius nomine quæstionem illa proponit, suspicatum fuisse
 Verbum Dei nō fuisse extra suam humanitatem. Nam vide-
 mus etiā Augustino propositam similem quæstionē à Vo-
 lufiano, An videlicet Verbum Dei reliquisset cœlum, & intra
 vnus

vnius corpusculi angustias se rede gisset. Vide epistolam tertiam August. Certè Hieronymus tota sua responsione hanc suspicionem tollere conatur, ne credatur Deus redactus ad angustias vnius corpusculi.

» QUINTO proferunt AVGVSTINVM serm. 14. de verbis
 » Apostoli: *Seder, inquit, in cælo, qui ambulat in terra: in cælo
 » erat, quia vbiq; Christus, idemq; Christus & Filius Dei &
 » Filius hominis.* RESPONDEO, hæc omnia de persona dici-
 tur, non de natura humana. Vnde paulò post loquens de
 Christo in terris degente ante passionem, ait: *Propter vnitatem
 » personæ in terra Filius Dei, propter eandem vnitatem in
 » cælo Filius hominis.* Vides non dictum esse in cælo humani-
 tatem, in terra Deitatem, sed in cælo Filium hominis, id est,
 personam; in terra Filium Dei, id est, eandem personam, quia
 vbiq; est illa persona.

» SEXTO proferunt GELASIVM in libro de duabus naturis:
 » *Quod, inquit, dictu audiũq; fugiendum est, vel homo Deus
 » esse iam desinat, si sola illic humanitas, non etiam Deitas per-
 » seuerat: vel Deus homo consequenter esse desinat, si sola
 » diuinitas, non etiam humanitas vnitæ permaneat.* RESPON-
 DEO, illud; *Illic*, non significare locum, sed Chritum seu
 mysterium incarnationis. Vult enim dicere, si in Chritò sit
 sola diuinitas, aut sola humanitas, iam Chritus nõ erit De-
 us, & homo. Et patet ex verbis sequentibus: *Videbitur, inquit,
 » quod abhorret animus dicere, sed cogit necessitas non tacere,
 » diuinitas in vtroq; mutabilis, si vel in carnem est ipsa conuer-
 » sa, vel sic est in Deitatem humanitatis transfusa condita, ut
 » proprietates eius esse deserat.*

CAPVT XIX.

*Soluitur argumentum depromptum ex doctrina
 Scholasticorum.*

DECIMUM argumentum ex Scholasticis. Con-
 tendit BRENTIVS hanc suam vbiq; itatem esse
 doctrinam non modò antiquorum Patrum, sed
 etiam præcipuorum Scholasticorum. Ac PRIMO
 profert MAGISTRVM in libro 3. dist. 22. vbi dicit: *Christus
 » totus est, vbiq; est, sed non totum.* Quid autem sit, totum
 vbiq;